

Remis av Polismyndighetens hemställan om ändring i trafikförordningen för att visa identifieringsljus från Polismyndighetens utryckningsfordon

Statens väg- och transportforskningsinstitut, VTI, har beretts tillfälle att inkomma med synpunkter på ovanstående remiss.

Sammanfattning

VTI rekommenderar att trafikförordningen ändras så att polisman tillåts visa identifieringsljus från Polismyndighetens utryckningsfordon för att öka sin synlighet, när synlighet och trygghetsskapande eftersträvas.

Empiriskt underlag

Ett fältexperiment (2883 deltagare) genomfördes under tre lördagskvällar i augusti–september 2020 på offentlig plats för att undersöka identifieringsljusets effekt på synlighet (VTI rapport 1075/2021). Passerande människor tillfrågades om de sett polisbilen i närheten, som funktion av (1) om identifieringsljuset var tätt eller inte, (2) om det var före eller efter solnedgång, och (3) om polisbilen var låg eller hög. Resultaten visade god effekt på synlighet av identifieringsljuset generellt, men framför allt i mörker. Vid trängsel så att siktlinjen till polisfordonet kan skymmas ger dessutom högt polisfordon ännu bättre effekt.

En enkätstudie till allmänheten (12723 respondenter) och till poliser i ingripandeverksamhet samt trafikpoliser (1148 st) genomfördes också i syfte att ta reda på hur stor effekt på synligheten identifieringsljuset skattas ha, samt för att ta reda på hur trygg allmänheten känner sig när polisen är synligt närvarande. Resultaten visade att allmänheten känner sig tryggare, och tycker att trafiken blir lugnare, när polisen är synligt närvarande – och att polisen är medveten om detta. Både allmänheten och polisen skattar identifieringsljusets synlighetsfrämjande effekt som god. De människor (allmänhet såväl som poliser) som sett identifieringsljuset i verkligheten skattade identifieringsljusets synlighetsfrämjande effekt mycket högre än de som inte sett det i verkligheten, vilket tyder på att den synlighetsfrämjande effekten är betydligt större än de flesta som inte sett det föreställer sig.

Resultaten från sammanfattningen av VTI:s undersökning ovan (VTI rapport 1075/2021) stämmer dessutom väl överens med övrig forskningslitteratur och Polismyndighetens egen slutrapport (Noa dnr A061.625/2021).

Polismyndigheten bör få stöd i trafikförordningen för identifieringsljus

Trafikförordningen bör ändras så att polisman tillåts visa identifieringsljus från Polismyndighetens uttryckningsfordon, eftersom effekterna av identifieringsljuset visat sig vara goda. Allmänheten uppfattar polisens synliga närvaro som positiv och trygghetsskapande – och identifieringsljuset ökar otvetydigt polisens synlighet.

I detta ärende beslutade generaldirektör Tomas Svensson. Senior forskare Björn Lidestam (som också ansvarat för ovan beskrivna undersökning på uppdrag av Noa, Polismyndigheten [VTI rapport 1075/2021]) var föredragande.

Tomas Svensson
Generaldirektör
Statens väg- och transportforskningsinstitut, VTI